

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - April 2020. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar-april 2020. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 801,8 miliona eura, što ukazuje na pad od 10,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 114,4 miliona eura, a **uvoz** 687,4 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 8,6%, a uvoz manji za 10,2%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 16,6% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 16,3%.

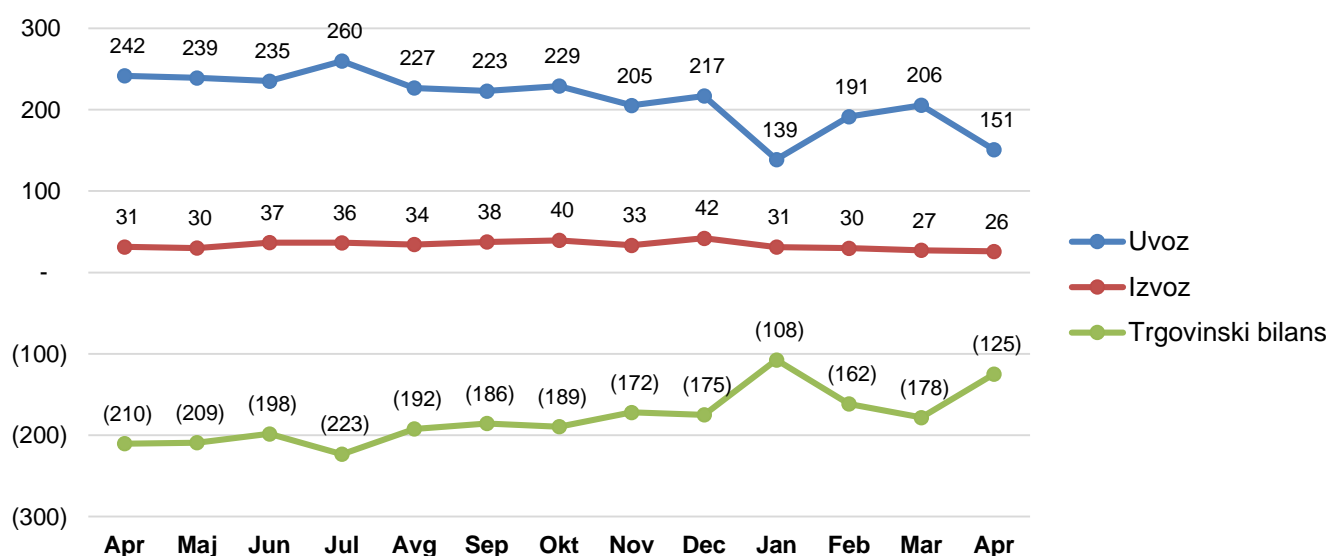
U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani po materijalu (sektor 6)**, u iznosu od 27,8 miliona eura (koji čine: Obojeni metali – 21,5 mil. eura, Gvožđe i čelik – 4,0 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 147,9 miliona eura (koji čine: Drumska vozila – 42,4 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji – 32,3 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (27,2 mil. eura), Slovenija (15,4 mil. eura) i Mađarska (11,0 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (131,0 mil. eura), Njemačka (65,0 mil. eura) i Kina (61,3 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

^(p) – Preliminarni podaci

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2019				
Januar	128 806	28 236	157 042	-100 570
Februar	179 763	32 041	211 804	-147 722
Mart	215 266	33 408	248 674	-181 858
April	241 764	31 462	273 226	-210 301
Maj	239 217	30 098	269 315	-209 119
Jun	235 143	36 796	271 939	-198 347
Jul	259 711	36 499	296 210	-223 211
Avgust	226 740	34 436	261 176	-192 304
Septembar	223 038	37 501	260 539	-185 537
Oktoibar	229 042	39 555	268 597	-189 487
Novembar	205 368	33 432	238 800	-171 936
Decembar	216 914	42 020	258 934	-174 894
2020				
Januar	138 752	31 273	170 025	-107 478
Februar	191 433	29 939	221 372	-161 494
Mart	205 907	27 429	233 336	-178 479
April	151 287	25 729	177 015	-125 558

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Apr 2019		Jan-Apr 2020		Jan-Apr 2019		Jan-Apr 2020		Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	765 599	100,0	687 379	100,0	125 148	100,0	114 370	-640 451	-573 009
Evropa	83,4	638 678	83,4	573 528	96,3	120 526	89,0	101 811	-518 153	-471 718
EU	47,7	365 295	46,7	321 340	46,7	58 493	45,7	52 221	-306 803	-269 119
CEFTA ²	27,5	210 166	28,6	196 332	42,8	53 619	37,5	42 921	-156 547	-153 411
Afrika	0,3	2 354	0,4	2 785	0,0	7	0,8	883	-2 347	-1 902
Azija	13,9	106 330	13,9	95 249	2,9	3 648	9,5	10 914	-102 682	-84 336
Amerika	2,2	17 151	2,3	15 613	0,7	903	0,7	757	-16 249	-14 857
Okeanija	0,1	1 085	0,0	202	0,1	64	0,0	5	-1 020	-197
SAD	1,2	9 143	1,1	7 450	0,6	809	0,6	655	-8 333	-6 795
Kina	8,9	68 124	8,9	61 266	2,2	2 753	8,7	9 938	-65 371	-51 328
Rusija	0,3	2 114	0,3	1 931	0,5	594	0,2	254	-1 519	-1 677
Švajcarska	1,7	13 053	1,6	11 086	2,4	2 944	2,3	2 683	-10 109	-8 403
Japan	1,0	7 596	0,9	5 981	0,1	143	0,1	85	-7 453	-5 896
Turska	5,6	43 095	5,8	40 144	2,8	3 510	2,0	2 261	-39 584	-37 883
Brazil	0,4	3 208	0,4	2 636	0,0	17	0,0	0	-3 191	-2 635

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020
SVIJET	765 599	687 379	125 148	114 370	-640 451	-573 009
EU	365 295	321 340	58 493	52 221	-306 803	-269 119
Austrija	11 795	10 263	807	549	-10 988	-9 714
Belgija	6 852	7 625	53	182	-6 799	-7 442
Bugarska	4 231	4 451	889	235	-3 342	-4 216
Češka	10 404	9 930	10 367	7 793	-37	-2 136
Danska	4 669	2 229	658	440	-4 011	-1 789
Estonija	210	111	0	7	-210	-104
Finska	1 810	831	283	6	-1 527	-825
Francuska	21 064	18 075	963	46	-20 101	-18 029
Grčka	37 328	34 414	1 078	1 740	-36 250	-32 673
Holandija	13 643	17 523	390	460	-13 253	-17 063
Irska	1 852	2 079	0	5	-1 851	-2 074
Italija	54 412	40 642	4 109	1 235	-50 303	-39 408
Kipar	266	96	16	18	-250	-77
Letonija	178	296	0	0	-178	-296
Litvanija	298	268	13	81	-286	-187
Luksemburg	253	229	17	31	-236	-197
Mađarska	5 855	7 563	16 005	10 995	10 150	3 432
Malta	1	4	81	203	80	200
Njemačka	73 109	65 004	6 445	5 277	-66 665	-59 727
Poljska	13 212	12 098	4 445	3 967	-8 768	-8 131
Portugalija	1 642	904	14	0	-1 628	-904
Hrvatska	43 010	37 476	786	815	-42 224	-36 662
Rumunija	12 279	7 316	185	230	-12 094	-7 086
Slovačka	2 182	2 092	4	3	-2 178	-2 089
Slovenija	17 398	13 763	6 824	15 446	-10 574	1 682
Španija	13 790	16 521	247	360	-13 543	-16 160
Švedska	4 246	3 339	1 531	862	-2 715	-2 477
Ujedinjeno Kraljevstvo	9 303	6 199	2 282	1 233	-7 021	-4 966
CEFTA	210 166	196 332	53 619	42 921	-156 547	-153 411
Albanija	13 202	12 228	3 936	3 210	-9 266	-9 018
Bosna i Hercegovina	46 718	42 504	12 090	5 455	-34 628	-37 050
Moldavija	263	54	0	0	-263	-54
Sjeverna Makedonija	7 942	8 829	1 296	1 284	-6 647	-7 544
Srbija	140 423	131 051	30 678	27 218	-109 745	-103 833
Kosovo	1 618	1 667	5 619	5 754	4 001	4 087
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA-e)	190 138	169 706	13 036	19 228	-177 101	-150 478

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁴

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020 Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020 Jan-Apr 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	765 599	687 379	89,8	125 148	114 370	91,4
0 Hrana i žive životinje	128 056	141 231	110,3	5 534	6 769	122,3
00 Žive životinje	7 869	8 888	112,9	39	32	83,0
01 Meso i prerada mesa	30 640	34 072	111,2	3 409	4 208	123,4
02 Mliječni proizvodi i jaja	14 156	14 691	103,8	13	23	185,1
03 Ribe i prerađevine od ribe	5 055	3 991	78,9	1	6	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	18 602	22 420	120,5	173	139	80,3
05 Povrće i voće	20 683	23 365	113,0	588	1 086	184,9
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	2 656	3 185	119,9	17	29	173,9
07 Kafa, čaj, kakao i začini	10 291	9 485	92,2	552	679	123,0
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	5 794	6 490	112,0	619	543	87,7
09 Razni proizvodi za ishranu	12 310	14 644	119,0	124	24	19,3
1 Piće i duvan	20 123	17 427	86,6	4 544	3 812	83,9
11 Pića	16 762	13 624	81,3	3 647	2 902	79,6
12 Duvan i proizvodi od duvana	3 361	3 803	113,1	897	910	101,5
2 Sirove materije, sem goriva	16 188	13 951	86,2	24 897	25 819	103,7
21 Kože sirove i krzna nečinjena	1	0	0,0	641	571	89,1
22 Uljano sjeme i plodovi	423	681	161,0	2	4	154,4
23 Sirovi kaučuk	22	33	147,8	4	0	1,9
24 Pluta i drvo	2 066	2 047	99,1	7 112	7 210	101,4
25 Celuloza i otpaci od hartije	11	26	235,2	368	220	59,8
26 Tekstilana vlakna i otpaci	141	154	109,1	5	2	44,6
27 Sirova đubriva i minerali	1 014	1 162	114,6	591	362	61,3
28 Mineralne rude i otpaci metala	8 764	6 777	77,3	16 052	17 258	107,5
29 Životinjske i biljne sirove materije	3 747	3 070	82,0	120	192	159,2
3 Mineralna goriva i maziva	73 151	53 386	73,0	32 410	27 151	83,8
32 Kameni ugalj, koks i briketi	321	382	119,1	1 614	1 412	87,5
33 Nafta i naftni derivati	50 635	40 809	80,6	3 621	3 218	88,9
34 Gas, prirodni i industrijski	3 064	2 696	88,0	0	0	0
35 Električna enegrija	19 131	9 499	49,7	27 175	22 521	82,9
4 Životinjska i biljna ulja i masti	2 347	5 261	224,1	122	140	115,1
41 Životinjska ulja i masti	249	208	83,5	80	77	96,4
42 Čvrste biljne masti i ulja	2 067	5 023	243,0	17	44	263,1
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	31	30	96,4	26	20	76,8
5 Hemijski proizvodi	85 165	96 187	112,9	8 795	8 276	94,1
51 Organski hemijski proizvodi	666	745	112,0	2	16	300,0 ¹
52 Neorganski hemijski proizvodi	1 226	1 666	135,9	439	213	48,6
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	9 381	8 534	91,0	11	25	226,5
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	33 624	44 745	133,1	6 760	6 155	91,0
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	15 327	16 704	109,0	846	815	96,3
56 Đubriva (osim sirovih)	1 527	1 775	116,2	0	3	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	1 054	1 330	126,1	31	22	69,8
58 Plastične mase u ostalim oblicima	11 915	10 305	86,5	244	477	195,6
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	10 446	10 383	99,4	462	551	119,2

⁴ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020 Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020 Jan-Apr 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	142 554	123 549	86,7	33 707	27 824	82,5
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	67	61	91,4	0	0	0
62 Proizvodi od kaučuka	6 441	5 836	90,6	33	12	36,9
63 Proizvodi od plute i drveta	9 292	9 129	98,2	548	475	86,6
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	10 678	10 990	102,9	136	225	165,0
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	6 624	6 187	93,4	28	31	110,5
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	42 038	34 266	81,5	1 004	645	64,3
67 Gvožđe i čelik	25 239	19 830	78,6	7 948	3 960	49,8
68 Obojeni metali	7 245	6 191	85,4	21 723	21 507	99,0
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	34 931	31 061	88,9	2 287	969	42,4
7 Mašine i transportni uređaji	185 363	147 900	79,8	11 394	11 456	100,5
71 Pogonske mašine i uređaji	4 168	3 438	82,5	57	144	252,4
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	20 307	17 221	84,8	940	701	74,6
73 Mašine za obradu metala	937	854	91,2	106	69	65,3
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	30 316	23 219	76,6	4 329	3 402	78,6
75 Kancelarijske mašine i za AOP	6 642	6 575	99,0	85	150	176,0
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	22 692	20 106	88,6	972	1 195	123,0
77 Električne mašine, aparati i uređaji	31 575	32 308	102,3	1 049	885	84,3
78 Drumska vozila	64 633	42 357	65,5	3 669	4 542	123,8
79 Ostala transportna sredstva i opreme	4 092	1 822	44,5	187	368	197,0
8 Razni gotovi proizvodi	112 650	88 472	78,5	3 745	3 122	83,4
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	6 851	9 713	141,8	108	92	85,2
82 Namještaj i djelovi	21 907	14 455	66,0	175	423	242,0
83 Predmeti za putovanja	3 267	2 047	62,7	52	28	54,0
84 Odjeća	25 767	18 298	71,0	552	402	72,8
85 Obuća	13 705	10 913	79,6	129	108	83,5
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	7 938	7 660	96,5	288	369	128,2
88 Fotoaparati, časovnici	2 913	1 505	51,6	14	27	197,9
89 Razni gotovi proizvodi	30 301	23 882	78,8	2 427	1 673	68,9
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	1	15	300¹	0	0	0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020 Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2019	Jan-Apr 2020	Jan-Apr 2020 Jan-Apr 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	765 599	687 379	89,8	125 148	114 370	91,4
I Žive životinje i životinjski proizvodi	48 025	52 020	108,3	2 486	2 661	107,0
II Povrće	31 653	36 084	114,0	702	1 309	186,4
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	2 727	5 764	211,4	46	64	136,9
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	72 341	74 081	102,4	7 088	6 883	97,1
V Mineralni proizvodi	86 885	65 621	75,5	40 702	41 088	100,9
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	81 950	92 001	112,3	8 530	7 783	91,2
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	31 524	28 270	89,7	992	906	91,3
VIII Sirove kože, koža i krzno	4 417	2 867	64,9	712	619	87,0
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	11 424	11 233	98,3	7 660	7 684	100,3
X Materijali i proizvodi papirne industrije	11 606	11 106	95,7	1 552	1 148	74,0
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	30 313	22 739	75,0	564	413	73,2
XII Obuća, kape i modni dodaci	15 038	11 745	78,1	156	111	71,0
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	30 544	24 015	78,6	1 016	652	64,2
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	3 678	1 891	51,4	99	4	4,3
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	67 740	57 370	84,7	40 303	30 122	74,7
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	116 078	102 993	88,7	7 549	6 760	89,5
XVII Vozila i prateća transportna oprema	69 971	45 109	64,5	3 868	4 960	128,2
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	11 599	11 109	95,8	316	448	141,9
XIX Oružje i municija	520	641	123,4	344	123	35,8
XX Razni proizvodi	36 061	30 692	85,1	414	624	150,9
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	1 505	27	1,8	49	7	15,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002. godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
